

60-річчя академіка НАН України Г.А. СКРИПНИК

9 вересня виповнилося 60 років відомому фахівцеві з проблем історіографії й теорії української етнографії академікові НАН України Ганні Аркадіївні Скрипник.

Г.А. Скрипник народилася 1949 р. у с. Плискові Погребищенського району Вінницької області. У 1968 році закінчила Немирівське педагогічне училище. З 1968 до 1969 року Ганна Аркадіївна працювала в Казахстані вчителем у Дружбинській школі Кокчетавської області. У 1969 році вступила до Кустанайського педінституту, а в 1974 році закінчила історичний факультет Київського педагогічного інституту. Упродовж 1974–1977 рр. Г.А. Скрипник працювала вчителем історії в Києві.

З 1977 р. до 1980 року Ганна Аркадіївна навчалася в аспірантурі Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, з яким відтоді пов'язана вся її подальша наукова діяльність. Протягом 1980–1992 рр. Г.А. Скрипник працювала в Інституті на посадах молодшого наукового, наукового та старшого наукового співробітника. З 1992 року вона очолює відділ «Український етнологічний центр». Упродовж 1997–2000 рр. обіймала посаду заступника директора, а в 2000 р. її призначено директором Інституту. 2006 року Ганну Аркадіївну обрано академіком НАН України.

Г.А. Скрипник — автор 280 публікацій, у тому числі 5 індивідуальних та 8 колективних монографій, присвячених малодослідженим питанням історії української етнографії, народознавчих установ, етнічності, етнопсихології та етноідентифікаційних процесів.

Вона головний редактор, науковий керівник та автор низки опублікованих і підготованих колективом Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології фундаментальних видань і енциклопедичних праць, серед яких: «Етнічна та етнокультурна історія України» в 3-х томах, історико-етнографічна монографія «Українці» в 3-х книгах, «Історія української культури» (4-й том у 2-х книгах), «Історія української музики» (5–6 томи), «Історія української етнографії», «Історія українського образотворчого мистецтва» в 5 томах.

Г.А. Скрипник — головний редактор журналів «Народна творчість та етнографія» і «Студії мистецтвознавчі», а також трьох профільних щорічників, які видає Інститут: «Матеріали до української етнології», «Українське мистецтвознавство», «Слов'янський світ». Вона керівник українсько-французьких проектів «Французька етнологія» та «Українська етнологія в історичному контексті» (Київ–Париж, 2004 рік),

українсько-російського проекту «Етноідентифікаційні процеси українсько-російського порубіжжя» й українсько-білоруського проекту «Концептуальні основи міжкультурної взаємодії Білорусії та України в ХХІ столітті». Дослідниця очолює низку наукових проектів у співпраці з академічними інститутами Польщі, Угорщини, США, Канади, Македонії, Болгарії, Японії, Ізраїлю та ін. Завдяки зусиллям Ганни Аркадіївни на базі Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології проводять авторитетні міжнародні конференції за участю провідних учених світу.

Г.А. Скрипник — автор міжвідомчої академічної програми «Екологія національної культури», у межах якої видають серію «Усна народна творчість» та реалізують проекти перевидання «Класичної етнографічної спадщини». Зокрема, опубліковано праці Ф. Колесси, В. Кравченка, М. Костомарова, П. Чубинського.

Дослідниця очолює науково-координаційну раду з проблем розвитку народної

культури. Вона автор кількох навчальних програм та спецкурсів: «Сучасні етнодемографічні процеси в Україні», «Етнопсихологічні особливості українського народу», «Розвиток української етнології в ХХ столітті», «Сучасні етнонаціональні процеси та проблеми етнічної самоідентифікації».

Як координатор етнологічних досліджень в Україні, Ганна Аркадіївна ініціювала створення низки регіональних етнографічних та мистецтвознавчих дослідницьких центрів у Кіровограді, Одесі, Слов'янську, Чернігові, Черкасах, Кам'янці-Подільському, Миколаєві.

Г.А. Скрипник — відомий громадський і культурний діяч. Вона президент Національної асоціації українців, голова Асоціації етнологів, очолює український комітет Міжнародної асоціації вивчення слов'янських культур. У 2008 році нагороджена орденом Княгині Ольги.

Наукова громадськість, колеги та друзі сердечно вітають Ганну Аркадіївну з ювілеєм, бажають їй довгих років плідної праці й нових здобутків на ниві служіння українській науці.

80-річчя члена-кореспондента НАН України А.П. ТРАВЛЄЄВА

11 вересня виповнилося 80 років відомому в Україні геоботанікові, екологу, лісовому ґрунтознавцю членові-кореспондентові НАН України Анатолію Павловичу Травлєєву.

А.П. Травлєєв народився в 1929 р. на Донеччині в родині вчителя. Навчався в Маріупольському педагогічному училищі та Бердянському вчительському інституті. Упродовж 1946–1949 рр. Анатолій Павлович працював учителем початкових класів у с. Камишеве Першотравневого району

Донецької області. Після закінчення біологічного факультету Дніпропетровського державного університету залишається працювати асистентом на кафедрі геоботаніки, ґрунтознавства та екології. Протягом 1971–1992 рр. А.П. Травлєєв — завідувач, а нині професор цієї ж кафедри. У 1992 р. його обрано членом-кореспондентом НАН України.

Коло наукових зацікавлень ученого — екологія та біогеоценологія, техногенна біогеоценологія, екологічне ґрунтознавство,